

Szegedre tervezik a szuperszámítógép-központot

Imre, te ezt nem érted!

Két szegedi egyetemi oktató eredeti ötlete nyomán nem elképzelhetetlen, hogy a délkelet-európai régió Szegeden keresztül csatlakozhat a nyugat-európai szuperszámítógép-központok hálózatához. A beruházás rövid idő alatt megdobná az egyetemet, a várost, a régió fejlődését.

A Nyugat-Európában már működő HPC-Europa hálózat szuperszámítógép-központjai, Bologna, Barcelona, Párizs, Stuttgart, Amsterdam és Edinburgh mellett Szegeden létesülhetne a hálózat délkelet-európai központja. Hatalmas kapacitásával a szomszédos Szlovákia, Románia, Szerbia-Montenegró, Horvátország, Szlovénia mellett a Balkán további országainak (Bosznia-Hercegovina, Bulgária, Macedónia, Albánia, Görögország, Ciprus, esetleg Törökország) tudományos műhelyeit szolgálná.

A jó kérdés

Ez volt az alapötlet, amely két szegedi egyetemi oktatótól származik. Mindketten kémikusok. Egyikük, Csizmadia G. Imre négy évtizede a torontói egyetem tanára – 1956. december 31-én hagyta el Magyarországot –, s immár harmadik éve jár vissza Szegedre, „Szent-Györgyi professzor”, azaz vendégoktató az SZTE tanárképző főiskolai karán. Kutatásaihoz hosszú évek óta a bolognai szuperszámítógép-központ szolgáltatásait veszi igénybe. Másikuk, a szintén a főiskolai kémia tanszéken oktató Viskolcz Béla főiskolai tanár évekig dolgozott Németországban és a Stuttgarti központ kapacitását használta kutatásaihoz.

– Imre, te ezt nem érted! Ezt hallom állandóan, valahányszor szóba hozom a DERMASK-ot – meséli mosolyogva a vendégprofesszor. – Nos, a DERMASK az általunk Szegedre álmodott Délkelet-európai Regionális Molekula- és Anyagtudományi Szuperszámítógép-központ nevének rövidítése. Az Imre pedig én vagyok, aki túl sok időt töltöttem külföldön, nyilván ezért nem értem, hogyan mennek a dolgok itthon. Valóban másképpen gondolkodom, mint sokan a mai Magyarországon. Az ő logikájuk: itt vagyunk – és innen hova nem lehet menni. Számomra pedig teljesen mindegy, hol vagyunk, mert nem ez a lényeg, hanem hogy hova akarunk eljutni és hogyan.

A határtalan számítási igény

A professzor a külföldi és harmadik éves itthoni tapasztalatainak összevetése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a

magyarországi potenciális szellemi tőke sokkal nagyobb teljesítményre lenne képes, ha megfelelő infrastruktúra szolgálná. A tudományos kutatások óriási számítási igénye – nemcsak az ilyen természetéről közismert molekuláris biológiáról, gyógyszerkutatásról, anyagtudományokról, általában a műszaki és természettudományokról, hanem számos társadalomtudományról is szó van – hívta életre a világ egyetemi központjaiban a több száz gép összekapcsolásával előálló szuperkapacitásokat. De nincsenek ilyenek Európa keleti felében.

– Foglalmam sincs, hogy másoknak eddig ez miért nem jutott eszébe – válaszol Viskolcz Béla. – Csak azt tudom, ahogyan mi most itt ülünk a tanszéki szobában és közben Bolognában vagy Stuttgartban számoltatunk, ugyanígy ülhethetnének kollégáink Belgrádban, Zágrábban, Athénben – és Szegeden számoltatnának. Az egyetemet, Magyarországot, de az európai gazdaságot is valósággal megdobná ez a létesítmény, hirtelen óriási fejlődést lenne képes előhívni.

A kis lépések taktikája

– A legkevesebbe az építmény kerülne, ahol a gépeket el kell helyezni, számításaink szerint egymilliárd forintba – mondja Viskolcz Béla. – A gépek viszonylag drágák. Ezért gondoltuk ki, hogy a nagykapacitást több lépcsőben, fokozatosan lehetne kialakítani. A központnak azért lenne jó helye Szegeden, mert itt sokféle számításiigényes tudományt művelnek, erős az informatikai képzés és az ellátandó régió szempontjából a város földrajzi elhelyezkedése is ideális. És arról most szó se essék, hogy Szegednek – és az egész országnak – nincs más esélye, csak a tudásipar.

Az ötletgazdák tavaly nyár végén tettek pontot az általuk elkészített megvalósíthatósági tanulmány végére. Azóta „háznak” a dokumentumokkal. – Nem találkoztunk senkivel, aki szerint nem jó az ötlet, mindenki támogatja, miniszterek, polgármesterek, de legfőként a kutatók – meséli Csizmadia professzor. – Mindenki látja, hogy viszonylag nem nagy pénz befektetéséről lenne szó, de annyi mindenre kell itt pénz, hogy nem remélik: erre is jutna. Ilyenkor mondják nekem: Imre, te ezt nem érted! Igyekezem érteni, ezért nem mondom, hogy ide azonnal kétmilliárdot, mert ez busásan és rövid idő alatt megtérül! De arra rábeszelném az illetékeseket, hogy például egy aktuális informatikai egyetemi pályázatra adják be ezt a koncepciót. Remélem, megteszik.

SÜLYOK ERZSÉBET

Az ötletgazdák: Csizmadia G. Imre és Viskolcz Béla. Fotó: Miskolczy Róbert

Bevásárolhat lapunkkal

Lapunk népszerű Telekosár-játékának e heti nyertese Kucsora József makói olvasónk, aki 30 ezer forintos vásárlási utalványt jövő héten szerdán költi el a szegedi Metro Áruházban. A megbeszélte időpontban autóval

megyünk érte, és haza is viszszük. A játékra az újságban megjelenő jelentkezési szelvényt kitöltésével és elküldésével nevezhetnek a Délmagyarország és a Délvilág nyugdíjas előfizetői.

A kerékpárosok petícióban kérik a szegedi kerékpárút-hálózat fejlesztését

A Belvárosi hídtól a Mars térig tekerhetnek

A bicikliseknek nem számít a hó, a fagy

Vezessen kerékpárút a Belvárosi hídtól a Mars térig! Egyebek mellett ezt kérik a szegedi biciklisták és környezetvédők az önkormányzattól. Ügyük előremozdítása érdekében tegnap petíciót adtak át Nagy Sándor városfejlesztési alpolgármesternek, aki szerint a kerékpárosok nyitott kapukat döngetnek.

– Szomorúan vettük tudomásul, hogy a képviselők nemrégiben levették a közgyűlés napirendjéről a szegedi kerékpárút-hálózat fejlesztését. Döntésük nem csupán azokat érintette rosszul, akik kerékpárral járnak, de a város minden lakójának életminőségét is hátrányosan befolyásolta. Elhátároltuk, aláírást gyűjtünk annak érdekében, hogy a közgyűlés sürgősséggel tárgyalja a városi kerékpárút-hálózat fejlesztési

programot – tájékoztatta lapunkat Antal János, a Csetete Természet- és Környezetvédelmi Egyesület biciklis ügyekkel foglalkozó koordinátora.

A petíciót – amit tíz nap alatt több mint ezerkétszázán írtak alá – tegnap adták át a városházán Nagy Sándor városfejlesztési alpolgármesternek. Antal elmondta: a kerékpárút-hálózathoz hiányoznak az összekötő szakaszok. Újszegedről például na-

gyon sokan járnak kerékpárral iskolába és munkába. Az egyesület 2003 májusában a Belvárosi hídon végzett forgalomszámlálási adatai szerint egy átlagos hétköznapon, reggel hét és kilenc óra között több mint négyszázán tekertek át a hídon. Antal közölte: bár azóta nem mértek a hídon, biztos abban, hogy a biciklisták kijelölése még több embert csábított kerékpározásra. Többek között az ő javukat is szolgálja az a kerékpárút, amely a Belvárosi hídfőtől vezetne a Mars térig.

A Belváros forgalmi rendjét érintő biciklisták kialakítása 10-11 millió forintba kerülne. A Csetete két alternatívát is javasolt a mintegy kilencszáz méteres szakaszra. Az egyik szerint az új nyomvonal a Belvárosi hídi kerékpárút folytatásaként a Híd utcán, a Széchenyi tér déli oldalán és a Károlyi utcán át csatlakozna a már meglévő Mikszáth Kálmán utcai bicikliúthoz. A másik elképzelés szerint a kerékpárosokat a Vár utcán és a Széchenyi tér évtizedek óta csak gyalogosok által használt széles keresztsétányán vezetnék át. A környezet-

védők az utóbbi megoldást mellett tették le a voksukat. Nagy Sándor azonban a Híd utcai átvételét javasolta előterjesztésében, amit végül nem tárgyal meg a közgyűlés.

– A környezetvédők nyitott kapukat döngetnek a petícióval, ugyanis a városi kerékpárút-hálózat fejlesztésére idén több mint 220 millió forintot terveztünk be a költségvetésbe. Ebben nem csupán a kérdéses belvárosi szakasz, de a tápai, a Csongrádi sugárúti, a Pihenő utcai és Fő fasori kerékpárút építése, felújítása és kijelölése is szerepel – hangsúlyozta Nagy Sándor. Idén felújítják és Szentmihály felé tovább építik a katasztrófális állapotban lévő Petőfi Sándor sugárúti kerékpárutat is. Az alpolgármester kérdésünkre elmondta, azért nem tárgyalnak ősszel a belvárosi szakaszról, mert tovább egyeztetnek az ügyben. Hozzátette, már ő is a Vár utcai megoldást támogatja. Nagy Sándor elképzelhetőnek tartja, hogy már a jövő heti közgyűlésen napirendre veszik a kerékpárút-hálózat fejlesztését.

SZ. C. SZ.

A megyében még nem titkosítottak periratot

A Pest Megyei Bíróság államtitokra hivatkozva 25 évre titkosította a székesfehérvári maffiaperként elhíresült ügyet. Csongrád megyében ehhez hasonló esetre még nem volt példa.

MUNKATÁRSUNKTÓL

A sajtóban székesfehérvári maffiaperként elhíresült, három évvel ezelőtt kipattant botrányt több politikus is az évszázad büntényének titulálta. Ekkor derült fény ugyanis arra, hogy egy szervezett bűnözői csoport be akar férközni az igazságszolgáltatásba.

Annak idején a gyanúsítottak egy részét, köztük magas rangú rendőrtisztakat, ügyészeket, civileket kommandókra fogtak el. A Pest Megyei Bíróság január végén huszonhárom vádlottból huszonkettőt bűnösnek talált, ám büntetésüket felfüggesztette vagy az előzetes letartóztatással megoldottnak tekintette. A perben szereplő kilenc rendőrt, egy ügyészt, egy ügyészségi nyomozót, egy börtönőrt, egy ügyvédet és tíz civil többek között vesztegetéssel, hivatali visszaéléssel, államtitoksértéssel és

bűnpártolással vádoltak. Az ügyet államtitokra hivatkozva 25 évre titkosították a hatóságok.

Exterde Tibor, a Csongrád Megyei Bíróság büntető-kollégiumának vezetője elmondta, hogy ő harmincöt éve dolgozik a bíróságon, de hasonló esetre még nem volt példa Csongrád megyében. Ennek az lehet az oka – fogalmazott –, hogy a kiemelkedő bűncselekményeket a fővárosi bíróságok tárgyalják.

A székesfehérvári ügyben az ítélet kihirdetése – mint minden esetben – nyilvánosan történt, csak az ítélet indoklása hangzott el zárt ajtók mögött, s ezt titkosították államtitokra hivatkozva. Exterde Tibor hozzátette: a büntetés-végrehajtásról szóló törvény értelmében a tárgyalások nyilvánosak, kivéve, ha a bíró indokolt határozattal kizárja a hallgatóságot. Ezek a következők lehetnek: erkölcsi ok például a nemi erkölcs elleni bűncselekmények, kiskorú, vagy a tanú védelme, illetve államtitok miatt.

Hogy az ítélet indoklását mennyi időre titkosítják, az az ügy súlyától függ. A kollégiumvezetőtől megtudtuk, a Kennedy-gyilkosság iratait például 75 évre titkosították.

Új helyen a szociális munkások

Tegnap adták át a szegedi egyetem egészségügyi főiskolai karának új épületét. A Bal fasori egykori pártbelle helye a nyolcvanas években lett többfunkciós épület. Akkor a Juhász Gyula tanárképző, az egészségügyi főiskola és az önkormányzat osztozott rajta. Most teljes egészében az SZTE egészségügyi főiskolai kara lakja. Az épület felújítására 90-100 milliót költöttek, és az intézményt a szociális munkások képzésére használják. A Temesvári körüti főiskolai létesítmény már amúgy is szűkös helyet biztosított a szakképzésnek. Mostantól a régi mellett ezen az új helyen is lehetőség lesz a nappalisok oktatására, a szakvizsgások, valamint a felnőttek szakirányú továbbképzésére.

D. T.